

1.1.2023

ESTEELLISYYS JA ETURISTIRIITATILANTEET JY:SSÄ

1. Esteellisyysäännösten tavoite ja soveltaminen JY:ssä

Esteellisyydellä eli jääviydellä tarkoitetaan, että henkilöllä on käsiteltävään asiaan, asianosaiseen tai ratkaisun vaikutuspiiriin muuten kuuluvaan henkilöön tai yhteisöön sellainen suhde, että sen seurauksena luottamus henkilön puolueettomuuteen saattaa vaarantua.

Esteellisyysäännösten säädösperusta on hallintolaissa (28-30 §). Hallintolain esteellisyysäännöksiä noudatetaan kaikessa yliopiston toiminnassa, ei vain käytettäessä julkista valtaa tai hoidettaessa julkisia hallintotehtäviä. Esteellisyysäännöksiä sovelletaan yleisimmin yliopistossa hallintopäätösten valmistelussa, päätöksenteossa sekä sopimusvalmistelussa.

Yliopistoyhteisön ja yliopistoyhteisöön kuuluvan henkilön välille voi syntyä myös muunlaisia eturistiriitatilanteita. Rajanveto hallintolain erityisen intressijääviysperusteen ja ”muunlaisen” eturistiriidan välillä ei ole aina selkeä. Vaikka eturistiriitaa ei hallintolain esteellisyysperusteiden mukaan olisi, yliopiston hyväksytyjen toimintatapojen ja yksilön toiminnan välillä ristiriitaa voi olla. Näitä muita eturistiriitoja käsitellään jäljempänä jaksossa 6.

Esteellisyysarvioinnissa ja eturistiriita-arvioinnissa on huomioitava mm. *sukulaisuus- ja seurustelusuhteet, taloudelliset sidonnaisuudet tai muunlaiset intressit.*

Esteellisyysarvioinnissa henkilön oma subjektiivinen arvio ei ratkaise, vaan asiaa tarkastellaan objektiivisesti ulkopuolelta.

Esteellisyysarvioinnin perustuu aina tapauskohtaiseen harkintaan.

Ohjeen tarkoitus on antaa käytännöllisiä tulkintaohjeita tapauskohtaisen esteellisyysarvioinnin tueksi ja muiden eturistiriitojen ehkäisemiseksi.

2. Esteellisyysarvioinnin kohteena olevat henkilöt

Esteellisyysarviointi kohdistuu esteellisyysarvioinnin kohteena olevan henkilön itsensä lisäksi tämän läheisiin kuvan 1 jaottelun mukaisesti;

- 1) Henkilö itse ja hänen perhepiirinsä (mukaan lukien avopuolisot tai parisuhteeseen rinnastuva suhde)
- 2) Henkilön sukulaiset
- 3) Puolison sukulaiset ja puolisukulaiset

Kuva 1 Esteellisyysarviointin kohteena olevat läheiset

3. Hallintolain erityiset esteellisyysperusteet:
Hallintolaissa on eritelty seuraavat erityiset esteellisyysperusteet:

3.1 Asianosaisjäävi

Käsiteltävä asia koskee välittömästi esteellisyysarviointin kohteena olevan henkilön tai tämän läheisen etuja, oikeuksia tai intressejä.

Esimerkkejä:

- Opettaja ei voi arvostella esim. lapsensa tai sukulaisen opintosuorituksia.
- Tutkija ei voi osallistua rahoitusasian käsittelyyn tai päättämiseen, jos tutkija itse tai hänen läheisensä on osallisena.
- Henkilö ei voi osallistua läheisensä työsuhteen ehtoja koskeviin päätöksiin.

3.2 Edustajanjäävi

Asian käsittelyyn osallistuva henkilö tai tämän läheinen avustaa tai edustaa päätöksen erityisessä vaikutuspiirissä olevaa henkilöä.

Esimerkki:

- Henkilö ei voi avustaa opiskelijaa oikaisuvaatimuksen tekemisessä ja osallistua myöhemmin yliopiston muutoksenhakulautakunnassa oikaisuvaatimuksen käsittelyyn.

Poikkeus:

- Monijäsenisessä toimielimessä esim. collegiossa henkilö voi olla valittu edustamaan tiettyä henkilöryhmää ilman, että hän

olisi esteellinen toimielimen päätöksenteossa suhteessa edustamaansa ryhmää.

3.3 Intressijäävi

Henkilö on esteellinen, mikäli päätöksestä voi koitua erityistä hyötyä tai vahinkoa henkilölle itselleen tai tämän perhepiirille.

Esimerkki:

- Yliopiston organisaatorakenteen muutoksen valmistelu voi aiheuttaa esteellisyyden, mikäli muutoksella merkittäviä vaikutuksia henkilölle itselleen tai tämän perhepiiriin kuuluvan asemaan.

3.4 Palvelussuhdejäävi

Päätös kohdistuu yritykseen tai yhteisöön, johon asian käsittelyyn osallistuva henkilö on palvelus- tai toimeksiantosuhteessa.

Esimerkki:

- Yliopiston päätöksenteko tai sopimusvalmistelu voi kohdistua yhteisöön tai yhtiöön, jossa päätöksentekoon osallistuvalla on toimeksiantosuhde tai työsuhte. Jos ko. yritykselle tai yhteisölle muodostuu yliopiston tekemästä päätöksestä tai sopimuksesta erityistä hyötyä tai vahinkoa, esteellisyys päätöksentekoon syntyy.

3.5 Yhteisöjäävi

Henkilöllä on muodollinen asema sellaisen yhteisön/yhtiön toimielimessä, johon päätös kohdistuu.

Esimerkkejä:

- Henkilö tai hänen perhepiiriinsä kuuluva on esim. yhtiön hallituksen tai siihen rinnastuvan toimielimen jäsen tai toimitusjohtaja ja ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä / vahinkoa ko. yritykselle / yhteisölle.

3.6 Ohjaus- ja valvontajäävi

Henkilö kuuluu toimielimeen, joka valvoo laitosta tai yksikköä, johon toimielimen jäsen kuuluu. Yliopistossa hyvin harvinainen esteellisyysperuste.

3.7 Muu erityinen syy ns. yleislausekejäävi

Henkilön erityinen tai poikkeuksellinen yhteys asiaan tai asianosaisiin.

Esimerkkejä:

- Osapuolten julkinen vihanpito tai läheinen ystävyys/yhtiökumppanuus. Akateeminen erimielisyys ei ole julkista vihanpitoa ilman erityisiä perusteluja.
- Pitkäaikainen tai kiinteä yhteistyö valintaryhmän jäsenen ja hakijan välillä voi aiheuttaa esteellisyyden.

4. Esteellisyystilanteita koskeva päätöksenteko

4.1 Esteellisyyden arviointi

Asian valmisteluun ja käsittelyyn osallistuvat henkilöt arvioivat ensisijaisesti kukin osaltaan omaa esteellisyyttään asian käsittelyn kaikissa eri vaiheissa. Henkilön itsensä lisäksi voivat myös muut valmisteluun osallistuvat sekä aivan ulkopuolinen taho pyytää esteellisyysasiaa käsiteltäväksi. Esteellisyyden arviointi kytkeytyy aina yksittäiseen asiaan ja henkilön suhteeseen kyseiseen asiaan.

Kuva 2. Esteellisyys eri rooleissa

Esteellisyysarviointin kohteena olevalla henkilöllä on tärkeä rooli esteellisyyden arvioinnissa, koska hän itse tuntee parhaiten yhteytensä asiaan ja asianosaisiin ja siten esteellisyysarviointin yksityiskohtiin.

Huomionarvoista on, että vaikka esteellisyysarviointin kohteena oleva henkilö tuntee itse faktat käsiteltävään asiaan liittyen, henkilön oma subjektiivinen tulkinta ei ratkaise kysymystä hänen esteellisyydestään.

Esteellisyysarviointi on suoritettava objektiivisin perustein, ja ratkaisevaa on se, miltä henkilön yhteys asiaan näyttäytyy ulkopuolisin silmin katsottuna. Esteellisyyden peruste on myös kyttävä johtamaan hallintolain esteellisyyasperusteisiin.

Perustelemattomia ja perusteettomia esteellisyystulkintoja tulee välttää.

Esteellinen henkilö ei saa osallistua;

- asian valmisteluun esim. asiantuntijana tai lausunnonantajana
- päätöksentekoon
- asian käsittelyyn muutoin esim. pöytäkirjan pitäjänä tai sihteerinä

Valmistelulla tarkoitetaan laajasti asian käsittelyä päätöksentekijän tai toimielimen ratkaistavaksi tarkoitettussa asiassa tai osallistumista asiaa valmistelevalle ryhmälle tai toimielimen keskusteluun.

Esteellisyysarviointin ulkopuolelle jäävät ainoastaan teknisluonteiset toimenpiteet asian käsittelyyn liittyen, kuten kirjaamistoimet, postitus tai muut asian käsittelyyn liittyvät toimistotyöt.

4.2. Esteellisyyden arviointi monijäsenisessä toimielimessä

Monijäsenisen toimielimen toimivaltaan kuuluvissa asioissa toimielin päättää viime kädessä jäsenensä esteellisyydestä. Mikäli toimielimen jäsen epäilee olevansa esteellinen jonkin tietyn asian käsittelemiseen, hänen tulee ilmoittaa asiasta toimielimen sihteerille viipymättä ja viimeistään ennen kuin asian käsittely aloitetaan.

Yksinkertaisimmillaan esteellisyttä koskeva ratkaisu toteutetaan siten, että toimieliin ainoastaan toteaa esteellisyden henkilön ilmoituksen perusteella esteellisyden ja esteellisyys merkitään toimieliimen kokouspöytäkirjaan. Merkintä tehdään myös silloin, kun henkilöä ei ole katsottu esteelliseksi.

Mikäli toimieliin päättää esteellisyydestä, esteellisyysarvioinnin kohteena olevaa henkilöä voidaan ennen esteellisyden ratkaisemista kuulla esteellisyysväitteistä, mutta esteellinen henkilö ei voi ottaa kuulemisen jälkeen osaa varsinaisesta esteellisyydestä käytävään keskusteluun tai päätöksentekoon.

Jos esteelliseksi todetulla henkilöllä on käsiteltävään asiaan liittyvää erityistä tietoa, jota ei ole muualta saatavissa, esteellistä henkilöä on kuitenkin mahdollista kuulla pääasian käsittelyn yhteydessä. Tällöin esteellinen henkilö voi kommentoida asiantuntemuksensa perusteella vaikkapa jotain tieteellistä yksityiskohtaa tai taustoittaa aiempia asian käsittelyn vaiheita, mutta hän ei voi tämän kuulemisen jälkeen osallistua asian käsittelyyn tai päätöksentekoon.

Mikäli toimieliin hyväksyy henkilön esteellisyysilmoituksen tai toimieliin päättää erikseen henkilön esteellisyydestä, esteelliseksi todetun henkilön tulee vetäytyä asian käsittelystä ja poistua kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.

Mikäli esteellisyttä koskeva asia on toimieliimen tiedossa jo ennen kokousta, asian käsittelyyn voidaan kutsua varajäsen yliopiston hallinto- ja päätösmenettelyohjeen mukaisesti.

4.3. Esteellisyden vaikutukset

Päätökseen, joka on tehty vastoin esteellisyssäännöksiä, kohdistuu muotovirhe.

Esteellisyttä koskeva ratkaisu ei ole itsenäinen muutoksenhakukelpoinen päätös. Esteellisyttä koskeva väite tutkitaan pääasiassa annettuun päätökseen tehdyn oikaisuvaatimuksen tai valituksen yhteydessä.

Mikäli päätös on valituskelpoinen, muotovirheen seurauksena tuomioistuimien voi ainoastaan kumota valituksen kohteena olevan päätöksen, jolloin asia palautuu alkuperäiselle päätöksentekijälle päätettäväksi uudelleen esteettömässä kokoonpanossa.

Tuomioistuin ei voi esteellisyyteen perustuvan muotovirheen seurauksena muuttaa valituksen kohteena olevaa päätöstä sisällöllisesti. Muotovirheeseen perustuva valitus sekä asian uusi, asianmukainen käsittely kuitenkin pääsääntöisesti estävät päätöksen täytäntöönpanon ja valitusprosessi siten viivyttää päätösten mukaisten toimien toteuttamista.

Mikäli tuomioistuin katsoo, että esteellisyydellä ei ole ollut vaikutusta pääasiassa tehtyyn ratkaisuun, esteellisyden sisältävä muotovirhe päätöksessä ei johda tehdyn päätöksen kumoamiseen.

Mikäli esteellisyys havaitaan asian käsittelyn alkamisen jälkeen, asian käsittely on keskeytettävä ja esteellisyttä koskeva ratkaisu on tehtävä. Mikäli esteellisyys todetaan, asian käsittely esim. toimieliimen kokouksessa on aloitettava alusta esteellisen henkilön poistuttua asian käsittelyn ajaksi.

Päätöksen tehnyt taho voi päätöksenteon jälkeenkin korjata esteellisyyteen perustuvan muotovirheisen päätöksen myös hallintolain mukaisena itseoikaisuna. Esteellisyyteen perustuva muotovirheinen päätös korjataan itseoikaisuna siten, että muotovirheinen päätös käsitellään ja päätetään uudelleen ilman esteellistä henkilöä. Uusi päätös kumoaa aiemman muotovirheen sisältäneen päätöksen. Itseoikaisu ei kuitenkaan ole aina mahdollista. Hallintolain (434/2003) 50-53 §:issä säädetään tarkemmin itseoikaisun käyttöalasta ja menettelytavoista.

Toimielimen yksittäisen jäsenen tai jäsenten esteellisyys ei vaikuta toimielimen toimivaltaan tai tee toimielintä kokonaisuudessaan esteelliseksi ratkaisemaan asiaa. Asiantuntijoihin rinnastuvat esim. opinnäytteiden esitarkastajat, tarkastajat ja vastaväittäjät.

5. Ohjeita yliopistossa ilmeneviin esteellisyystilanteisiin

5.1 Yliopiston toimivaltarakenteeseen liittyvät esteellisyystilanteet
Jos rehtori on esteellinen asian käsittelyyn, rehtorin sijaan asian käsittely kuuluu yliopiston hallituksen puheenjohtajalle.

Tiedekunnan dekaanin ollessa esteellinen, asian käsittely kuuluu rehtorille. Laitosjohtajan ollessa esteellinen asian käsittely kuuluu dekaanille tai varadekaanille.

Rehtori, vararehtori, tiedekunnan tai muun välittömästi hallituksen alaisuudessa olevan yksikön johtaja, yliopistokollegion jäsen tai varajäsen ei yliopistolain mukaisesti voi toimia yliopiston hallituksen jäsenenä. Yksittäisissä päätösasioissa edellä mainittuja tahoja voidaan kuulla ennen asian käsittelyä.

Kollegion jäseniä valittaessa tulee huomioida, että kollegion jäsenenä ei voi toimia henkilö, joka on rehtorille tai yliopiston hallitukselle vastuussa oleva toimija. Esimerkiksi dekaanin puolueettomuus vaarantuisi, jos dekaani olisi kollegion jäsenenä päättämässä rehtorin tai hallituksen vastuuvapaudesta.

Yliopiston johtoon kuuluvat henkilöt voivat pääsääntöisesti toimia yliopistokonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen toimielimissä, koska yhteisöjääviys ei pääsääntöisesti toteudu yliopiston päätöksenteon yhteydessä. yhteisöjääviys voi syntyä ainoastaan silloin, kun yliopiston ja sen tytäryhteisön intressit ovat ristiriitaisia. Intressiristiriidat koskevat yleisimmin sopimussuhteita tai muita tytäryhteisön oikeuksia tai velvollisuuksia yliopiston toimielimissä käsiteltäessä.

Muita hallintolain esteellisyysperusteita arvioidaan kuitenkin itsenäisesti myös yliopistojen tytäryhteisöjen ja yliopiston toimielinten päätöksenteossa (esimerkkinä tytäryhteisön hallituksen jäsenelle myönnettävä erityinen etu tai oikeus, jota koskevan asian ratkaisuun ei kyseinen hallituksen jäsen voi yliopiston toimielimessä osallistua).

5.2 Opintosuoritukset, arvostelut

Opintosuoritusten arviointiin sovelletaan aina hallintolain esteellisyysäännöksiä. Esteellisyysarviointin kohteena ovat kaikki opintosuorituksia arvioivat henkilöt sekä toimielimet.

Esteellisyysarvioinnissa tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, että henkilö ei osallistu arviointiin eri rooleissa tai käsittelyvaiheissa. Alkuperäisen arvioinnin tehnyt henkilö ei voi esteellisenä osallistua

esimerkiksi muutoksenhakulautakunnan jäsenenä myöhemmässä vaiheessa tekemään saman opintosuorituksen arviointiin.

5.3 Rekrytointi

Korkeatasoisen asiantuntemuksen turvaaminen henkilövalinnoissa päätöksenteossa on yliopistolle elintärkeää. Valmisteluryhmän jäsenten sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden nimeämisissä ja valmisteluryhmän toiminnassa tulee huomioida ja noudattaa yliopiston strategisia arvoja, eettisyyttä, luottamusta ja avoimuutta. Rekrytoinneissa tulee aina huomioida hallintolain erityiset esteellisyysperusteet. Henkilö ei voi esimerkiksi osallistua oman lähisukulaisen palkkaamista tai valintaa koskevan asian valmisteluun tai päätöksentekoon.

Rekrytointien osalta esteellisyysarviointi kohdistuu yliopistossa useimmiten hallintolain yleislausekejäävin arviointiin. Yleislausekejäävien perusteella henkilö on esteellinen vain, mikäli puolueettomuus vaarantuu muusta erityisestä syystä. Kyseinen esteellisyysperuste on tarkoitettu sovellettavaksi vain silloin, kun hallintolaissa yksilöidyt esteellisyysperusteet eivät täyty, mutta asiassa on ilmennyt konkreettinen seikka tai yksittäisiä tekijöitä, jotka antavat perustellun, objektiivisesti arvioidun perusteen soveltaa yleislausekejäviä kyseisessä yksittäistapauksessa.

Rekrytointeihin liittyvissä asiantuntijatehtävien esteellisyyden arvioinnissa tulee soveltaa hallintolain yleislausekkeen esteellisyysperustetta erityisen harkiten.

Yleislausekejäävin tarkoitus ei ole laajentaa esteellisyyden soveltamisalaa. Yliopistomaailmassa kuitenkin yleislausekejäävin soveltamisala on laajentunut osin tarpeettomastikin esimerkiksi aiemman yhteistyön tai tieteellisen erimielisyyden tilanteissa.

Yleislausekejäävin muun erityisen syyn määrittely edellyttää siten tapauskohtaista arviointia esteellisyyden perusteista kussakin tapauksessa. *Esteellisyyttä ei voida johtaa kaavamaisesti esim. aiemmasta yhteistyöstä ilman seikkaperäistä arviointia yhteistyön tiiviyydestä, luonteesta, kestosta tai muista mahdollisista osapuolten sidonnaisuuksista.*

Esimerkkejä:

- osallistuminen yhteisjulkaisuun ei tee henkilöä esteelliseksi ilman tarkentavia perusteita valintaryhmän jäseneksi tai asiantuntijaksi.
- esteellisyyttä ei voida määritellä vain ajan kulumisen perusteella. Esimerkiksi usein käytetty 3 vuotta viimeisimmästä yhteisjulkaisusta ei vielä kerro mitään aiemman yhteistyön tiiviyydestä, joka ilmentäisi yleislausekejäävin edellyttämää erityistä syytä.
- osallistuminen tutkimusryhmään tai tutkimuskysymyksen muotoiluun voi kvalifioida ja ilmentää esteellisyyden aiheuttavaa tiiviimpää yhteistyötä.
- Julkaisuihin tai tutkimukseen liittyvät yhteiset taloudelliset intressit, voivat tulla arvioiduiksi esteellisyyden aiheuttavina erityisinä tekijöinä erityisesti silloin, jos nämä taloudelliset sidonnaisuudet ovat yhä ajankohtaisia rekrytointia toteutettaessa.

Rekrytointivalmisteluryhmien sekä asiantuntijoiden valinnassa tulee huomioida, että tieteellinen erimielisyys tai perusteltu tieteellinen

kritiikki ei myöskään merkitse automaattisesti hallintolain mukaista esteellisyttä.

Yliopiston työsuhteet ovat työsopimuslain mukaisia työsuhteita, joita koskeva valintapäätös ei ole valituskelpoinen hallintolain nojalla. Professorien rekrytointiin sovelletaan yliopistolain 33 §:n menettelytapoja. Professoreiden ja tenure track –mallin mukaisissa rekrytoinneissa pyydetään vähintään kahden esteettömän asiantuntijan lausunto hakijoiden kelpoisuudesta ja ansioista, mikäli henkilö valitaan toistaiseksi voimassa olevaan tai yli kahden vuoden työsuhteeseen.

Yliopiston yksikkö nimeää erillisen valmisteluryhmän valmistelemaan professorin ja tenure track –mallin mukaisia rekrytointeja. Lisäksi voidaan nimetä valintaryhmä valmistelemaan myös muiden nimikkeiden mukaisia rekrytointeja. Valmistelu- ja valintaryhmän kokoonpanossa ja toiminnassa tulee huomioida hallintolain mukaiset esteellisyysäännökset.

Usein rekrytoinnin edetessä valmisteluryhmän jäsenen esteellisyys voi tulla arvioitavaksi suhteessa hakijaan. Mikäli esteellisyys todetaan, valmisteluryhmän jäsenen tulee vetäytyä valmisteluryhmän jäsenyydestä ja valmisteluryhmään voidaan nimetä uusi jäsen esteellisen tilalle. Mikäli esteellisyyden aiheuttanut hakija vetäytyy rekrytoinnista tai hakija ei täytä kelpoisuusvaatimuksia, valmisteluryhmän alkuperäinen jäsen voi jatkaa valmisteluryhmässä.

Rekrytoinneissa henkilö ei voi osallistua valintaa koskevaan menettelyyn eri päätöstasoilla. Päätöstasolla tarkoitetaan tässä valmistelutason erottamista päätöksentekijän roolista. Yliopiston johtosäännön nojalla esimerkiksi dekaani asettaa valmisteluryhmän ja toimii valmisteluryhmän puheenjohtajana sekä tiedekuntaneuvoston puheenjohtajana rekrytointia valmisteltaessa. Dekaanin roolina on rekrytointiprosessin hallinnollinen johtaminen rekrytoinnin valmistelun eri vaiheissa rehtorin lopullista päätöksentekoa varten.

5.4 Toisen asteen jääviys

Toisen asteen jääviys tarkoittaa esteellisyysarviointia silloin kun henkilö osallistuu samaa asiaa koskevaan käsittelyyn eri toimielimessä. Toisen asteen jääviys toteutuu yliopistossa harvoin. Yliopistossa toisen asteen jääviys toteutuu lähinnä tilanteissa, jossa henkilö on osallistunut opintosuorituksen arvosteluun ja tämän jälkeen asiaa käsitellään muutoksenhakulautakunnassa. Opintosuorituksen arvosteluun osallistunut henkilö ei voi arvioida muutoksenhakulautakunnan jäsenenä samasta opintosuorituksesta tehtyä oikaisuvaatimusta. Henkilö voi sen sijaan osallistua toimielimen jäsenenä asian käsittelyyn esim. toimielimen lausuessa asiassa ja myöhemmin eri toimielimen tehdessä päätöksen samassa asiassa.

6. Muut eturistiriitatilanteet

Hallintolain 28 § sisältää intressijääviyttä koskevan erityisen esteellisyysperusteen. Intressijääviys syntyy, kun henkilön ja käsiteltävän / päätettävän asian välillä on yhteys, jonka johdosta henkilö on esteellinen osallistumaan asian käsittelyyn tai päätöksentekoon.

Intressijääviyden ulkopuolelle jäävät eturistiriidat ilmenevät tilanteissa, joissa yliopistossa yhteisesti hyväksytyt toimintatavat tai sisäiset säännöt ovat ristiriidassa yksilön toiminnan kanssa. Eturistiriidat ovat

usein luonteeltaan taloudellisia, mutta myös muunlaiset eturistiriidat ovat mahdollisia.

Eturistiriidat eroavat hallintolain intressijääviydestä siten, että eturistiriidat eivät välttämättä ole yhteydessä hallinnolliseen asian käsittelyyn tai muuhun päätöksentekoon, vaan yksittäisen henkilön tosiasiallinen toiminta voi olla yliopiston arvojen tai sisäisten sääntöjen vastaista tavalla, joka on omiaan vahingoittamaan yliopiston mainetta tai etuja.

Jyväskylän yliopiston hallitus on hyväksynyt voimassa olevan strategian ja johtosäännön lisäksi useita koko yliopistoa koskevia ja toimintaa ohjaavia periaatteita, joihin yliopisto on yhteisönä sitoutunut ja joiden mukaisesti yliopistossa toimintaa ohjataan eettisesti kestäväällä tavalla. Yliopiston työntekijät ja muut yliopistoyhteisöön kuuluvat toimijat ovat velvollisia noudattamaan yliopiston strategiassa hyväksytyjä arvoja sekä sisäisiä sääntöjä ja toimintatapoja yliopiston toiminnassa, sekä huomioimaan myös yksityisen toimintansa vaikutukset yliopiston asemaan tilanteissa.

Eturistiriitatilanteiden ehkäisemiseksi olennaista on etukäteen tunnistaa tilanteet, joissa yliopiston ja yliopiston työntekijän tai muun yliopiston toimijan intressit voivat olla ristiriitaisia.

Eturistiriitatilanteiden ehkäisemiseksi yliopistoyhteisön edustajilla on velvollisuus huomioida yliopiston intressit siten, että yksilön toiminta työssä tai vapaa-ajalla ei aiheuta välitöntä tai välillistä vahinkoa yliopistolle tai loukkaa yliopiston mainetta. Esimerkiksi julkisessa tai yhteiskunnallisessa keskustelussa tulee olla huomioida ja erottaa keskustelijan yksityiset näkemykset yliopistossa yleisesti hyväksytyistä arvoista ja periaatteista sekä yliopistossa noudatetuista toimintatavoista. Yliopiston nimeä tai henkilön asemaa yliopistossa ei tule käyttää siten, että henkilökohtaiset mielipiteet ja näkemykset voidaan tulkita yliopiston hyväksymiksi.

Ennen sopimussyhteistyötä tai muunlaisten sitoumusten antamista tulee arvioida ja erottaa yliopiston puolesta ja lukuun tehtävä sopimussyhteistyö henkilön omista henkilökohtaisista intresseistä. Yliopiston lukuun suoritettavien perustehtävien hoitaminen ei saa yhdistyä tai sekoittua henkilön tai tämän lähipiiriin yksityisiin etuihin tai intresseihin.

Eturistiriitojen tunnistaminen etukäteen on tärkeää yliopiston eettisesti kestävä toiminnan varmistamiseksi. Yliopiston henkilökunta on velvollinen arvioimaan toimintansa mahdollisia vaikutuksia eturistiriitojen ehkäisemiseksi.

Yliopiston työntekijöillä tai yliopiston lukuun toimivilla tahoilla on aina velvollisuus ilmoittaa mahdollisista taloudellisista kytköksistä sisältävistä eturistiriitatilanteista esihenkilölleen. Yleisimmin kyse on yliopiston yksikön hankinnoista tai taloudellista arvoa sisältävistä sopimuksista, joista neuvotellaan yliopistoyhteisöön kuuluvan henkilön lähipiiriin kuuluvan osapuolen kanssa. Olennaista on, että itseensä kohdistuvan eturistiriidan tunnistanut henkilö ei itse vaikuta tai osallistu asian käsittelyyn tai päätöksentekoon, vaan hän vetäytyy viipymättä asian käsittelystä, informoi mahdollisesta eturistiriitatilanteesta esihenkilöään, joka arvioi ja ratkaisee asian.